

MATEMÀTIQUES

per als instruments FINANCERS

MMIF XVII EDICIÓ

Curs 2014-2015

Universitat Autònoma de Barcelona

Departament de Matemàtiques

Presentació

Apartir dels anys 80 la recerca en Matemàtiques a Catalunya va iniciar un notable desenvolupament. En particular en camps que tenen aplicació a les Finances com l'Estadística, el Càlcul Estocàstic o la Matemàtica Aplicada. A aquest desenvolupament hi van contribuir de manera destacada, entre altres, el Departament de Matemàtiques de la UAB i el Centre de Recerca Matemàtica (CRM).

D'altra banda, a partir dels anys 70 determinats avenços matemàtics van començar a revolucionar el món de les Finances, especialment pel que fa a la gestió de carteres, a la valoració i cobertura de derivats i a la mesura i control del risc. Durant els anys 90, les principals entitats financeres del país van prendre consciència de la necessitat de contractar professionals amb una alta qualificació matemàtica per tal d'incorporar aquestes noves idees i tècniques a la seva gestió diària.

El Màster en Matemàtiques per als Instruments Financers (MMIF) va néixer el 1998 com a cristal·lització d'aquestes tendències i com a fruit d'un acord entre el Departament de Matemàtiques de la UAB i el Centre de Recerca Matemàtica (CRM), que en són els coorganitzadors, la Borsa de Barcelona, que n'és l'entitat patrocinadora, i les principals empreses financeres del nostre país, que assessoren el Màster i ofereixen pràctiques remunerades als nostres estudiants.

Aproximadament la meitat del professorat del MMIF pertany al món acadèmic i són professors de les universitats Autònoma de Barcelona (UAB), Barcelona (UB) i Politècnica de Catalunya (UPC). L'altra meitat està formada per professionals de diferents entitats financeres com són Borsa de Barcelona, La Caixa, Banc Sabadell, Crèdit Andorrà, Segur Caixa i Catalana Occident. La meitat dels professors del MMIF són doctors.

El MMIF consta d'una part acadèmica valorada en 40 crèdits ECTS, una part de pràctiques en empresa valorada en 20 crèdits ECTS i un treball de fi de màster de 6 crèdits. Les pràctiques, remunerades, es realitzen principalment en les entitats financeres que ens donen suport, entre les que hi ha les més importants del nostre país. Aquestes pràctiques aporten als alumnes el component necessari d'aprenentatge pràctic. A més a més, a través d'aquestes entitats mantenim una via oberta de col·laboració entre els mons acadèmic i professional.

L'objectiu del MMIF és formar analistes quantitatius amb una comprensió profunda i crítica dels models i mètodes utilitzats en Finances, capaços de treballar en recerca, desenvolupament i innovació en aquest sector.

Ens dirigim a joves amb talent matemàtic, tant si són llicenciats o graduats en Matemàtiques com si ho són en carreres afins com Física, Estadística, Economia, Enginyeria o altres equivalents. Les 16 promocions que ja hem format mostren que els nostres titulats tenen una gran acceptació en el mercat laboral. Més de 100 estudiants que han cursat el MMIF treballen avui al sistema financer català.

Signatura del conveni de col·laboració entre l'Institut d'Estudis Catalans, la Borsa de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Informació

Estructura. La formació està dividida en dues parts, amb un valor acadèmic total de 66 crèdits europeus:

1. La primera part consisteix en 40 crèdits de formació acadèmica durant un curs, dividit en dos semestres. Cada semestre es cursen 6 assignatures.
2. La segona part consisteix en un període de pràctiques d'entre tres i sis mesos, amb un valor acadèmic de 20 crèdits més un treball de fi de màster de 6 crèdits.

Títols. Els alumnes que superen les dues parts reben el títol de **Màster** expedit per l'Escola de Postgrau de la UAB. Els alumnes que superen la part acadèmica i no fan les pràctiques reben el títol de **Diplomatura de Postgrau** expedit per l'Escola de Postgrau de la UAB.

Calendari.

- El primer semestre comença el 30 de setembre de 2014 i acaba a finals de gener de 2015.
- El segon semestre comença el 27 de gener de 2015 i acaba a finals de maig de 2015.
- Les pràctiques comencen a partir del 8 de juny de 2015.

Horari. Dimarts, dimecres i dijous de 16 a 20 h.

Organització

Comissió executiva

PERE ARA BERTRAN
Director del Departament
de Matemàtiques de la UAB

JOAQUIM BRUNA
Director del CRM

ÀNGEL CALSINA
Coordinador del MMIF

Consell assessor d'acadèmics

JOAQUIM BRUNA
Catedràtic del Departament
de Matemàtiques de la UAB

ÀNGEL CALSINA
Catedràtic del Departament
de Matemàtiques de la UAB

Requisits previs. El Màster està dirigit a graduats en Matemàtiques, Física, Estadística o Economia, enginyers o titulacions similars. No cal tenir experiència prèvia en finances.

Preinscripció. Entre el 16 de juny i el 18 de juliol de 2014.

Documents:

- Full de preinscripció (www.mat.uab.cat/finances).
  - Fotocòpia del DNI/NIE o passaport.
  - Fotocòpia del títol acadèmic.
  - Fotocòpia de l'expedient acadèmic o Currículum Vitae.
- Els documents es poden presentar a la Secretaria del Departament de Matemàtiques (Edifici C, despatx C1-230, Tel.: 93 581 48 74. Fax: 93 581 27 90) o enviar-los (escanejats) a l'adreça: mif@mat.uab.cat.

Admissió. S'accepta un màxim de 20 alumnes.

Matrícula. La matrícula es fa a l'Escola de Postgrau de la UAB durant el mes de setembre de 2014.

El pagament es pot fraccionar en dos terminis.
El preu és de 4600 euros, desglosat en 4000 euros de la diplomatura i 600 de les pràctiques.

Documentació:

- Fotocòpia compulsada del títol acadèmic.
- 2 fotografies.

Normativa acadèmica. Totes les assignatures s'avaluen mitjançant examen o avaluació continuada, en una única convocatòria.

Pràctiques. Un cop superada la part acadèmica, els estudiants poden iniciar les pràctiques en una entitat finançera, sempre i quan superin una entrevista. Aquestes pràctiques, remunerades, es realitzen preferentment en una de les entitats que tenen signat un conveni de col·laboració amb la UAB. En casos especials, les pràctiques es poden convalidar.

Instal·lacions. Les classes es fan a les aules del Centre de Recerca Matemàtica, al laboratori docent del Departament de Matemàtiques i a les aules d'Informàtica de la Facultat de Ciències.

Més informació: al web www.mat.uab.cat/finances o escrivint a mif@mat.uab.cat.

JOAN DEL CASTILLO

Professor Titular del Departament de Matemàtiques de la UAB i coordinador de Postgrau d'aquest departament

JOSÉ LUIS FERNÁNDEZ

Catedràtic del Departament de Matemàtiques de la UAM

DAVID NUÑALART

Professor del Department of Mathematics de la University of Kansas

PERE PUIG

Catedràtic del Departament de Matemàtiques de la UAB

FREDERIC UTZET

Catedràtic del Departament de Matemàtiques de la UAB

Consell assessor de professionals

RICARD ALEMANY

Crèdit Andorrà

NATIVITAT CAPELLA

La Caixa

ALBERT CORTÉS

Banc Sabadell

ANTONI GIRALT

Borsa de Barcelona

Assignatures del primer semestre

PRODUCTES I MERCATS FINANCIERS

1. Tipus d'interès. Productes financers
2. Mercats financers
3. Anàlisi fonamental i anàlisi tècnica
4. Ús de la plataforma Reuters

ASSEGURANCES I FINANCES

1. Assegurances de vida
2. Assegurances no-vida
3. Anàlisi de balanços
4. Valoració d'empreses financeres

ESTRATÈGIES FINANCERES

1. Operacions bàsiques
2. Estratègies amb futurs i permutes financeres (*swaps*)
3. Estratègies amb opcions
4. Estratègies de cartera estructurada

PROGRAMACIÓ

1. Excel
2. Visual Basic
3. SAS
4. Creació de webs

ESTADÍSTICA MULTIVARIANT I DE VALORS EXTREMS

1. El model lineal
2. Estadística multivariant
3. Simulació
4. Estadística de valors extrems

SÈRIES TEMPORALS

1. Anàlisi clàssica
2. Processos de segon ordre. Estacionalitat
3. Models SARIMA
4. Models GARCH

Assignatures del segon semestre

CÀLCUL ESTOCÀSTIC

1. Martingales a temps discret. El passeig aleatori
2. Martingales a temps continu. El moviment brownià
3. Equacions diferencials estocàstiques
4. El procés de Poisson compost. Processos de Lévy

EQUACIONS EN DERIVADES PARCIALS

1. L'equació de Black-Scholes i l'equació de la calor
2. Equacions parabòliques
3. Opcions americanes i equacions amb obstacles
4. Resolució numèrica d'equacions

ECONOMETRIA

1. Anàlisi econòmètrica de mercats financers
2. Extensions del model lineal
3. Models amb pertorbacions no esfèriques
4. Econometria de sèries temporals

GESTIÓ DE CARTERES

1. Selecció de carteres
2. Els models de Markowitz, CAPM, Black i APT
3. Monitorització de carteres
4. Avaluació de la gestió

GESTIÓ DE RISCOS

1. Mesura i cobertura d'exposicions al risc
2. Risc de crèdit, risc de tipus d'interès i risc operacional
3. Gestió integrada del risc
4. Implicacions de les directrius de Basilea II

GESTIÓ DE DERIVATS

1. Derivats. Absència d'arbitratge. El món neutral al risc
2. El model de Cox-Ross-Rubinstein
3. El model de Black-Scholes
4. La volatilitat. Les gregues

Professorat

Tot el professorat responsable dels cursos té una llarga experiència docent, investigadora o professional. En total, han dirigit més de quaranta tesis i han publicat més de dos-cents articles de recerca. Les pràctiques són supervisades per destacats especialistes de les empreses col·laboradores, que hi aporten la necessària visió pràctica del món financer.

ANTONIO ALEGRE Doctor en Economia Catedràtic del Departament de Matemàtica Econòmica, Financera i Actuarial de la UB aalegre@ub.edu	NÚRIA CASASÚS Llicenciada en Ciències Actuarials Catalana Occident nuria.casasus@catalanaocci.es	ERNEST PONS Doctor en Economia Professor Titular del Departament d'Econometria, Estadística i Economia Espanyola de la UB epons@ub.edu
RICARD ALEMANY Doctor en Física Cap de riscos de Crèdit Andorrà ralemany@creditandorra.ad	JOAN DEL CASTILLO Doctor en Matemàtiques Professor Titular del Departament de Matemàtiques de la UAB castillo@mat.uab.cat	PERE PUIG Doctor en Matemàtiques Catedràtic del Departament de Matemàtiques de la UAB ppuig@mat.uab.cat
ADOLFO AMO Enginyer Tècnic Informàtic Servei d'Informatàtica de la UAB Adolfo.Amo@uab.cat	ALBERT CORTÉS MMIF Director de Gestió Quantitativa i Middle Office del Banc Sabadell CortesAlb@bancsabadell.com	ISABEL SERRA Doctora en Matemàtiques Investigadora del CRM iserra@mat.uab.cat
XAVIER AUGUETS MBA Consultor privat xavier.auguets@hotmail.com	LLUIS FERRERES MMIF La Caixa lferrer@lacaixa.es	ANTONI SERRA RAMONEDA Doctor en Economia Catedràtic emèrit del Departament d'Economia de la Empresa de la UAB antoni.serra@uab.cat
LLORENÇ BADIELLA Llicenciat en Matemàtiques Director tècnic del Servei d'Estadística de la UAB Llorenç.Badiella@uab.cat	ANTONI GIRALT Llicenciat en Economia Sots-director de Borsa de Barcelona ofernandez@borsabcn.es	ELISA SIMON MBA Directora de Control de Riscos del grup Catalana Occident elisa.simon@catalanaocci.es
ANABEL BLASCO Llicenciada en Estadística MMIF Servei d'Estadística de la UAB ablasco@mat.uab.cat	JAUIME JUBERT Llicenciat en Ciències Actuarials Segur Caixa jjubert@segurcaixaholding.com	M. ANTÒNIA TARRAZÓN Doctora en Economía Professora Titular del Departament d'Empresa de la UAB MariaAntonia.Tarrazon@uab.cat
ÀNGEL CALSINA Doctor en Matemàtiques Catedràtic del Departament de Matemàtiques de la UAB acalsina@mat.uab.cat	ANNA LÓPEZ MMIF Banc Sabadell LopezAnn@bancsabadell.com	FREDERIC UTZET Doctor en Matemàtiques Catedràtic del Departament de Matemàtiques de la UAB utzet@mat.uab.cat
XAVIER CAMPOS MMIF La Caixa fjcampos@lacaixa.es	M. DOLORES MÁRQUEZ Doctora en Matemàtiques Professora Titular EU del Departament d'Economia i d'Història Econòmica de la UAB mariadolores.marquez@uab.cat	JORDI VALERO Doctor en Matemàtiques Professor Titular del Departament de Matemàtica Aplicada III de la UPC jordi.valero@upc.edu
MARTA CASALS MMIF La Caixa marta.casals@lacaixa.es	JOAN MONTLLOR Doctor en Economia Catedràtic del Departament d'Empresa de la UAB Joan.Montllor@uab.cat	CÉSAR VILLAZÓN Doctor en Economia Catedràtic EU del Departament d'Empresa de la UAB Cesar.Villazon@uab.cat
	LUIS ORTIZ Doctor en Matemàtiques Investigador del Centre de Recerca Matemàtica lortiz@mat.uab.cat	

Centres i instal·lacions

El CRM

El Centre de Recerca Matemàtica és un institut universitari adscrit a la UAB per a professors visitants i becaris postdoctorals que permet el contacte permanent entre la

comunitat matemàtica internacional i els investigadors catalans. El CRM és membre de l'ERCOM (European Research Center on Mathematics), participa en

diverses xarxes europees de recerca i ha estat pioner a dirigir l'interès i l'esforç de la nostra comunitat cap a l'estudi de les matemàtiques per als instruments financers.

El Departament de Matemàtiques de la UAB

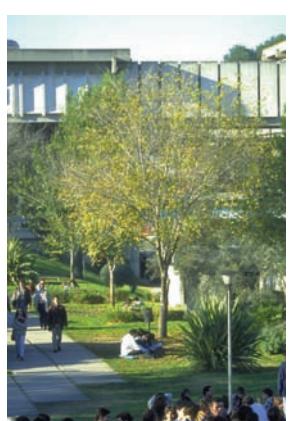
El Departament de Matemàtiques està format per uns 130 membres entre professors i investigadors. És el responsable de la docència de les matèries de matemàtiques i estadística de la majoria de les titulacions que s'imparteixen a la UAB. El Departament té dotze grups de recerca actius en diferents

àrees: Anàlisi Matemàtica, Àlgebra, Geometria, Topologia, Matemàtica Aplicada, Estadística i Anàlisi Estocàstica. Com a formació de postgrau ofereix, a més d'aquest màster, un màster en Modelització per a la Ciència i l'Enginyeria, un màster Erasmus Mundus en Modelització

Matemàtica i un programa de doctorat en el marc del qual es llegeixen una mitjana de sis tesis a l'any. Disposa d'una xarxa informàtica pròpia amb dos-cents terminals, d'un laboratori docent equipat amb vint-i-vuit ordinadors i d'una biblioteca especialitzada en matemàtiques.

Plànol de la UAB

Departament de Matemàtiques

Facultat de Ciències
Universitat Autònoma de Barcelona
08193 Bellaterra

Apartat 50
08193 Bellaterra

Amb el patrocini de:

Entitats assesores

